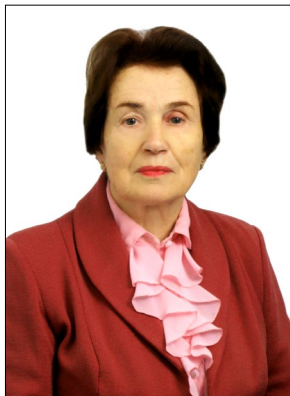

ÎN LUMEA NUMELOR DR. MARIA COSNICEANU LA 80 DE ANI

Născută la 4 februarie 1935, în satul Temeleuți, județul Soroca.
Filolog, domeniul de cercetare: antroponimia națională.
Doctor în filologie (1971).

Maria Cosniceanu, doctor în filologie, conferențiar cercetător, conferențiar universitar, cercetător științific coordonator, s-a născut în satul Temeleuți, jud. Soroca. După absolvirea Universității de Stat din Moldova și un an de profesorat în Școala medie nr. 1 din satul Costești (Hâncești), a fost angajată la Institutul de Limbă și Literatură al Filialei Moldovenești a AȘ a fostei URSS, azi Institutul de Filologie al AȘM. Și-a făcut studiile la doctorantura AȘ a Moldovei și în 1971 a susținut teza de doctor în filologie, consacrată studierii antroponimiei naționale.

Pe parcursul activității sale Maria Cosniceanu a făcut cercetări în domeniile antroponimiei, gramaticii, stilisticii și cultivării limbii. Dar domeniul principal de investigații a fost și rămâne până în prezent antroponimia: studierea numelor de persoane în plan istoric și lingvistic. Problemele de antroponimie au fost tratate în lucrările: *Studiu asupra numelor de persoane* (1973), *În lumea numelor* (1981), *Reflecții asupra numelor* (1986), *Dicționar de prenume și nume de familie* (1991, 1993, 1999), *Dicționar de prenume* (2006), *Nume de familie (din perspectivă istorică)*, vol. I (2004), vol. II (2010), precum și în cele peste 200 de articole științifice apărute în edițiile republicane, foste unionale și internaționale.

Maria Cosniceanu a colaborat la realizarea Proiectului Lingvistic Internațional PatRom: *Patronymica Romanica. Dictionnaire historique de l'anthroponymie romane* (Centrul coordonator – Universitatea din Trier, Germania), în funcție de coautor și redactor regional. Este conducătorul a trei proiecte instituționale: *Tezaurul antroponimic din Republica Moldova* (2004 – 2008); *Analiza tipologică a antroponimelor* (2009 – 2010); *Patrimoniul antroponimic din Republica Moldova sub aspect derivațional* (2011 – 2014).

A participat, cu prelegeri și comunicări, la simpozioane și congrese internaționale în Bulgaria, Rusia, Austria, Germania, România, dar și în fosta URSS, la diverse întruniri științifice și științifico-practice organizate la institut, la Academie, la Universitatea de Stat, la Uniunea Jurnaliștilor, la radio și televiziune, la Parlament, la Ministerul Tehnologiilor Informaționale, la Casa Limbii Române etc.

Cercetarea numelor de persoane, din punct de vedere teoretic, i-a servit Mariei Cosniceanu drept bază pentru recomandările practice. Evenimentele de ordin social de la 1989 – legile cu privire la statalitatea limbii, revenirea la grafia latină, acceptarea normelor ortografice pe baza alfabetului latin – au scos la iveală o serie de probleme referitoare la scrierea corectă a numelor de persoane. În lumina acestor necesități Maria Cosniceanu a întocmit și a publicat *Dicționarul de prenume și nume de familie*. Necesitatea și importanța practică a acestui dicționar au fost reflectate în presă și apreciate de cercetători din Țară. Pe baza acestui dicționar a fost întocmită *Instrucțiunea privind ortografierea numelor de persoane românești și transliterarea din rusește a numelor neromânești ale reprezentanților altor etnii*, aprobată prin hotărârea Comisiei republicane pentru reglementarea și ocrotirea onomasticii naționale. Dicționarul și Instrucțiunea au fost recomandate drept surse de bază în procesul de ortografiere și de corectare a numelor de persoane în activitatea practică a oficiilor stării civile, a birourilor de pașapoarte și a unităților de învățământ din republică.

Datorită cercetărilor științifice în domeniul onomasticii și aplicării lor în practică, Maria Cosniceanu este recunoscută în republică și peste hotarele ei ca un bun specialist în domeniul antroponimiei naționale.

În paralel cu munca științifică a activat și pe tărâm pedagogic, predând la fostul Institut de Stat de Arte (astăzi Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice) două cursuri: *Limba română și Stilistica și cultivarea limbii*. Pentru facultățile de muzică a elaborat (în colaborare cu T. Muzâka) și a publicat *Mic dicționar explicativ de forme și genuri muzicale (rus-român)*. În acest răstimp a îndeplinit și funcția de secretar științific al Senatului acestui institut. Pentru fructuoasa activitate științifică și metodică i s-a conferit titlul de conferențiar universitar.

Pe tot parcursul activității sale a desfășurat o muncă de popularizare a științei și de cultivare a limbii. Începând din anul 1970 a participat la emisiunile radiofonice și televizate, la rubricile speciale de lingvistică: *În lumea cuvintelor*, *Dulce grai*, *Grai matern*, *Logos*. Din 2002 până în prezent susține rubrica *Dicționar de nume* la ziarul *Timpul*.

A ținut lecții în fața redactorilor și crainicilor de la radio și televiziune, în fața ziaristilor, la cursurile de reciclare a învățătorilor, pentru lucrătorii de la oficiile stării civile și de la birourile de pașapoarte. Este distinsă cu: *Diploma de recunoștință* a AȘM (1996), *Medalia Meritul Civic* (2000), *Diploma Primăriei Chișinău* (2004), *Diploma de Laureat al ziarului „Timpul”* (2006), *Medalia Dimitrie Cantemir* (2010), *Diploma de gradul întâi a Guvernului Republicii Moldova* (2010), *Diploma Ministerului Educației al Republicii Moldova* (2010).

Adresăm doamnei Maria Cosniceanu, la ceas aniversar, felicitări cordiale, însoțite de nădejdea că și de acum înainte, va continua să activeze cu aceeași dăruire și pasiune.

La mulți ani cu sănătate, cu împliniri și bucurii!

Dr. Viorica Răileanu